

Fatih Güler, "Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündükleri (II)", www.anayasa.gen.tr/guler-2.pdf (Yayın Tarihi: 29 Mayıs 2026).

SEÇİM VE SİYASİ PARTİLER HUKUKUNDA GÖREV SORUNU: CHP DAVALARININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ (II)

**Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesinin
21/05/2026 Tarih ve 2026/32 Esas 2026/658 Karar Sayılı
Kararı Üzerine Gözlemler**

Doç. Dr. Fatih GÜLER*

Cumhuriyet Halk Partisinin (CHP) kongreleri ile hukuki meseleler kamuoyu gündeminde uzun zamandır yer almaktadır. Hem tarihsel önemi hem yasama organında ana muhalefet partisi konumunda olması hem de son mahalli idareler seçimlerinde aldığı oy oranı itibarıyla CHP'nin kongreleri güncel siyasi hayat açısından yadsınamaz önemi haizdir. Diğer taraftan CHP özelinde yaşanan hukuki uyuşmazlıklar, münferit bir siyasi partiler hukuku krizi olmanın ötesinde, Türk siyasi partiler hukukunun yapısal sorunlarının ve parti oligarşisini ayakta tutmayı amaçlayan parti iç hukukunun alternatif maliyetlerini görünür kılan öğretici bir anayasal laboratuvar işlevi görmüştür.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesi, 21/05/2026 tarih ve 2026/32 Esas 2026/658 Karar sayılı kararı ile "4-5 Kasım 2023 tarihli 38. Olağan Seçimli Kurultayın mutlak butlan nedeniyle malul olduğunun tespitine ve yapıldığı

* Seçim Hukuku Dergisi Baş Editörü. İletişim: fatih.guler@comu.edu.tr.

tarihten itibaren iptaline, kurultay tarihinden önceki Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu ve parti organlarının görevlerine aynen devam etmelerine” hükmetmiştir.

CHP Yüksek Seçim Kurulu temsilcisi tarafından 22 Mayıs 2026 tarihinde Yüksek Seçim Kuruluna yapılan “Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesinin kararıyla verilen ihtiyati tedbir kararının icrasının, madden ve hukuken imkânsız olduğunun tam kanunsuzluk içtihadı çerçevesinde tespitine” karar verilmesi yönündeki taleplerin reddedilmesine yönelik aynı tarihli Yüksek Seçim Kurulu kararının ardından, 24 Mayıs 2026 tarihinde CHP Genel Başkanı Kemal KILIÇDAROĞLU vekillerinin talebi üzerine kolluk kuvvetleri marifetiyle kademeli olarak artan nispette maddi güç, bedeni kuvvet ve diğer zor kullanma araçları (biber gazı, plastik mermi) aracılığıyla CHP Genel Merkezinin tahliye edilmesinin ardından oluşan hukuki durum çalışmada ele alınmıştır.

1. ADLİ YARGI VE SEÇİM YARGISI GÖREV AYRIMI ÜZERİNE

15 Eylül 2025 tarihinde www.anayasa.gen.tr/guler.pdf adresinde yayımlanmış olduğum “Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündürdükleri Yüksek Seçim Kurulunun 05/09/2025 Tarih ve 2025/302 Sayılı Kararı Üzerine Gözlemler” başlıklı makalede adli yargı ve seçim yargısı arasındaki görev ayrımı üzerinde ayrıntılı bir değerlendirme yapıldığından burada konu hakkında ayrıca bir açıklama yapılmamıştır.

Her ne kadar siyasi parti kongreleri ile ilgili 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’nun 21. maddesi hükmü çerçevesinde asli görevli organ ilçe seçim kurulu başkanlığı ve Yüksek Seçim Kurulu olsa da mezkûr maddenin siyasi parti kongrelerinin sadece belli bir bölümünü düzenlemesi sebebiyle “seçim günü öncesinde gerçekleşen olaylarla ilgili olarak seçim kurullarının yetkilendirilmediğine” dair müstakar Yüksek Seçim Kurulu ve Yargıtay uygulaması adli yargıya önemli bir görev alanı tanım-

lamaktadır. Bu çerçevede çalışmaya konu hukuki uyumsuzluk-taki iddiaların bir kısmının seçim günü öncesine ait olması sebebiyle sınırları hukuken oldukça müphem olan bu alanda asliye hukuk mahkemesinin ve bu doğrultuda bölge adliye mahkemesinin kategorik olarak görevsizliğinden bahsedilemez. Gerçekten de Yüksek Seçim Kurulu Siyasi Partiler Kanunu'nun 21. maddesinde belirtilen sınırların dışında siyasi partilerin kongrelerinin iptaline ve butlanına yönelik talepler konusunda adli yargının görevli olduğunu yıllara sâri içtihadında istikrarlı bir şekilde takip etmektedir.¹

Burada CHP İstanbul il kongresine ilişkin Yüksek Seçim Kurulunun 5 Eylül 2025 tarih ve 2025/302 sayılı kararı ile Yüksek Seçim Kurulunun 22 Mayıs 2026 tarihinde verdiği karar arasında bir çelişki olduğu düşünülebilir. Yani CHP İstanbul il kongresinde YSK kendini görevli görmüşken CHP büyük kongresinde kendini görevli görmediği düşünülebilir.

Çalışmanın tamamlandığı tarihte (27 Mayıs 2026, 18.45) Yüksek Seçim Kurulunun gerekçeli kararı henüz yayımlanmamış olup Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Dr. Serdar MUTTA'nın aynı gün şifahen kamuoyuna aktardığı ve basına yansıyan kısa karar üzerinden bir değerlendirme yapıldığında iki karar arasında bir çelişki olmadığı ve siyasi parti kongrelerinde adli yargının görev alanı açısından birbiriyle aynı doğrultuda olduğu ifade edilebilir. Bu arada, Yüksek Seçim Kurulunun son dönemde kamuoyunun gündeminde yer alan konular hakkında yargılama pratiği bakımından oldukça kısa sayılabilecek sürelerde karar vermesi ve bu kararların Yüksek Seçim Kurulu Başkanı tarafından Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin katılımıyla süratle kamuoyuyla paylaşılması, kurumun iletişim kapasitesini güçlendirmiş; kamuoyu nezdindeki kurumsal itibarını pekiştiren ve güveni artıran bir işlev üstlendiğini göstermiştir.

---

¹ Ahmet İyimaya, "Siyasi Parti Kongrelerinin Yargısal Denetimi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Cilt 64, 2006, s. 230-231.

Yüksek Seçim Kurulunun 22 Mayıs 2026 tarihli kısa kararının ilk maddesi “*Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesinin kararıyla verilen ihtiyati tedbir kararının icrasının, madden ve hukuken imkânsız olduğunun tespiti*” talebinin reddine yöneliktir. Yüksek Seçim Kurulunun 5 Eylül 2025 tarih ve 2025/302 sayılı kararının da ilk maddesi de benzer şekilde “*İstanbul 45. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen ihtiyati tedbir kararının maddî ve hukukî icrasının imkânsızlık sebebiyle mümkün olmadığına tespiti*” talebinin reddine yöneliktir. Yüksek Seçim Kurulunun 5 Eylül 2025 tarih ve 2025/302 sayılı kararı; İstanbul 45. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen ihtiyati tedbir kararı üzerine ilçe seçim kurulu başkanlıklarınca devam eden kongre süreçlerinin durdurulmasına yönelik kararların, ilçe seçim kurulu başkanlıklarının başlayan kongre süreçlerini durdurma yetkisi bulunmaması sebebiyle kaldırılmasına yöneliktir. Yüksek Seçim Kurulunun 22 Mayıs 2026 tarihli kararı açısından başlayan bir kongre süreci ve buna ilişkin ilçe seçim kurulu başkanlığı kararı olmadığından her iki karara konu olan hukuki durumun farklı olduğu ifade edilebilir.

Bununla birlikte siyasi partinin örgütlenme özgürlüğüne bir müdahale oluşturan kongrenin iptali, butlanı gibi hukuki durumların siyasi partilerin örgütlenme özgürlüğünü ihlal etmemesi açısından öngörülebilir olması zarurettir.² Hukuk kurallarının en temel öngörülebilirlik unsurlarının görevli mahkeme/yargı kolu ve uygulanacak müeyyideler olduğu göz önünde bulduğunda çalışmaya konu hukuki uyuşmazlıkta her ikisi açısından da bir öngörülebilirlik olduğunu söylemek güçtür.

---

² CHP İstanbul İl Kongresine ilişkin yargılamadaki talep edilen müeyyidelerin öngörülebilirliğinin değerlendirilmesi açısından bkz. Tolga Şirin, *İstanbul 45. Asliye Hukuk Mahkemesine Sunulan CHP İstanbul İl Kongresi Davası Hakkında Bilimsel Mütalaa*, 1 Ekim 2025.

2. HUKUKİ BAĞIN KOPARILMASI STRATEJİSİ ÜZERİNE

Burada “hukuki bağın koparılma stratejisi” ile kastedilen, siyasi partiler hukukunun dernekler hukukuna ve medeni hukuka yapılan yollamalardan arındırılarak kendi iç normatif bütünlüğüne kavuşturulmasıdır. Esasen siyasi parti kongrelerinde görev konusunda tereddüt oluşmasına mesnet teşkil eden düzenleme 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’nun 121. maddesinin “*Türk Kanunu Medenisi ile Dernekler Kanununun ve dernekler hakkında uygulanan diğer kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri, siyasi partiler hakkında da uygulanır.*” hükmüdür. Bu hüküm siyasi partilere ilişkin hukuki düzenlemelerde hukuki boşluk oluşmasını önlemek amacıyla kodifiye edilmiştir. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ile ilgili hukuki düzenlemelerin yetersiz olduğunu peşinen kabul eden bu hüküm normatif boşluğu gidermeyi amaçlasa da zaman zaman siyasi partilerin taşıdığı anayasal öneme mütenasip olmayan pratikleri de beraberinde getirmektedir.

24 Mayıs 2026 tarihinde Milliyetçi Hareket Partisi Hukuk ve Seçim İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Feti YILDIZ’ın X hesabı üzerinden paylaştığı fakat yaklaşık bir gün sonra sildiği “*Siyasi Partiler Kanunu m.121/1 de ...hükümü yürürlükten kaldırılmadıkça; seçim kurulları (seçim yargısı) ile hukuk mahkemeleri arasında ortaya çıkan yetki karmaşasını bitiremeyiz.*” yönündeki açıklama³ esasen siyasi parti kongrelerindeki görev sorununun kümülatif çözümü açısından yetersiz olsa da, uzun zamandır savunduğumuz “*kazuistik siyasi partiler hukuku*” açısından önemli bir aşama teşkil edecektir. 121. maddenin ilgası siyasi partiler hukuku açısından ciddi bir hukuk boşluğu oluşturacak olsa da (örneğin aşağıda izah edilecek olağanüstü genel kurulun toplanmaması üzerine sulh hukuk

³ Cumhuriyet, “CHP’ye ‘Mutlak Butlan’ Kararını Eleştirdiği Paylaşımını Sildi”, <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/mhp-li-feti-yildiz-chp-ye-mutlak-butlan-kararini-elestirdigi-paylasimini-sildi-2506887> (Yayın Tarihi: 25 Mayıs 2026, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).

hakimince çağrı heyeti atanması) bu hukuki boşluk zaman içerisinde 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ile çözülmek zorunda kalmacaktır. Özetle 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve 4721 sayılı Medeni Kanun ile hukuki bağının koparılması nihai çözüm olmasa da bağımsız bir siyasi partiler hukuku disiplini için başta olmak üzere çalışmaya konu görev sorununun çözümü açısından önemli bir başlangıç noktası teşkil edecektir.

3. PARTİ İÇİ MUHALEFET AÇISINDAN OLAĞANÜSTÜ KURULTAY MÜMKÜN MÜ?

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesinin mezkûr kararının ardından parti içi muhalefet konumuna gelen Özgür ÖZEL'in kamuoyuna yansıyan açıklamalarından en kısa zamanda olağanüstü büyük kongre toplanması yönünde bir çaba ve talep içerisinde olacakları anlaşılmaktadır. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 21. maddesi siyasi partilerin olağanüstü büyük kongrelerinin büyük kongre delegelerinin en az beşte birinin yazılı istemi üzerine yapılabileceğini düzenlemiştir. Bununla birlikte CHP Tüzüğü'nün 48. maddesinin 4. fıkrası, olağanüstü büyük kongrelerde seçim yapılamayacağını, ancak genel başkanın gündeme seçim maddesi koyabileceğini düzenlemektedir. Her ne kadar aynı maddenin 5. fıkrasının “*olağanüstü kurultay isteminde bulunan kurultay üyelerinin sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğunu sağlıyor ise gündeme ... seçim maddesi konulabilir*” hükmü salt çoğunluğu temsil eden büyük kongre delegelerinin gündeme seçim maddesi ekleme yetkisini haiz olduğuna işaret etse de fıkranın sonunda yer alan “*konulabilir*” ifadesi uygulamada tereddütler oluşturabilecek niteliktedir. Seçimli olağanüstü kongrenin toplanması konusunda genel başkana 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun tanıdığından daha geniş bir yetki alanı tanıyan CHP Tüzüğü'nün tereddüt oluşturan bu hükümleriyle salt çoğunluğu temsil eden büyük kongre delegelerinin imzasıyla dahi seçimli olağanüstü kongrenin toplanması pek mümkün değildir. Diğer taraftan basına yansıyan açıklamalardan CHP yönetiminin bölge adliye mah-

kemesinin tedbir kararının temyiz sürecinin tamamlanmasına kadar kurultay yapılamayacağına dair görüşleri de kısa vadede bir olağanüstü kurultay seçeneği ihtimalini düşürmektedir.⁴

Bir an için bu hukuki sorunun aşıldığı kabul edilse dahi YSK'nın müstakar içtihatı, olağanüstü büyük kongre toplanmasına ilişkin ilçe başkanı, il başkanı ve genel başkan dışındaki kimselerden gelen⁵ kongre toplanması taleplerinin seçim kurullarını bağlamadığı yönündedir. CHP tüzüğü açısından olağanüstü büyük kongre toplanmaya karar verme yetkisi re'sen veya talep üzerine münhasıran genel başkana verildiğinden beşte bir veya salt çoğunluğu temsil eden büyük kongre delegesinin talebi üzerine genel başkanın hareketsiz kalması durumunda ilçe seçim kurulu başkanlıklarınca ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından zorlayıcı bir hukuki pratik söz konusu değildir. Gerçekten de zımnî ret olarak kabul edilecek böyle bir duruma karşı 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun doğrudan öngördüğü bir süreç söz konusu değildir. Böyle bir ihtimale karşı 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 121. maddesinin yollamasıyla 4721 sayılı Medeni Kanun'un olağanüstü toplantı matlablı 75. maddesinin "*Genel kurul, ...dernek üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, yönetim kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır. Yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağırılmazsa; üyelerden birinin başvurusu üzerine, sulh hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.*" hükmü doğrultusunda, parti içi muhalefet sulh hukuk hâkiminden üç kişilik bir çağrı heyeti görevlendirmesini talep etmek durumunda kalacaktır. Bu durum, parti içi muhalefetin siyasi parti kongreleri bakımından görevli olmadığını ileri sürdüğü adli

⁴ BBC Türkçe, "CHP'de kurultay olasılıkları: Kılıçdaroğlu 'olağanüstü durum' kartını kullanabilir", <https://www.bbc.com/turkce/articles/cqlppx537750> (Yayın Tarihi: 26 Mayıs 2026, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).

⁵ Fatih Güler, *Siyasi Parti Kongrelerinde Gerçekleşen Seçimlerin Seçim Yargısı Tarafından Denetimi*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2023, s.65. Örneğin belli sayıda delege, belli sayıda yönetim kurulu üyesi: YSK, 02.09.2003, 2003/721; YSK, 24.11.2001, 2001/685; YSK, 02.09.2003, 2003/722.

yargıya, olağanüstü kongrenin toplanabilmesi için başvurmak zorunda kalması gibi normatif bir çelişki doğurmaktadır.

Yine YSK'nın müstakar içtihatları ihtiyati tedbir kararları dışında hukuk mahkemelerinin kararlarının kesinleşmesinin ardından ilçe seçim kurulu başkanlıkları tarafından uygulanabileceği yönündedir.⁶ Olağanüstü kongreyi gerçekleştirmek üzere sulh hukuk hâkimince çağrı heyeti atanmasına ilişkin sürecin ilçe seçim kurulu başkanlıkları açısından hüküm ifade edebilmesi için ilgili kararın kesinleşmesi gerektiği, çağrı heyeti görevlendirilmesine ilişkin sulh hukuk hâkimi kararı kesinleşmeden olağanüstü kongre talebinde bulunan çağrı heyetinin talebini reddeden ilçe seçim kurulu başkanlığı kararlarında YSK istikrarlı bir şekilde tam kanunsuzluk görmemektedir.⁷

Burada CHP Tüzüğü'nün olağanüstü büyük kongre toplanması konusunda genel başkan nihai ve münhasır karar verici pozisyona konumlayan hükümlerinin parti içi demokrasiyi işletmeye imkân vermeyecek şekilde kodifiye edilmesinin çok ciddi bir sorun olduğunun altı çizilmelidir. Diğer siyasi partilerin, bu tür tıkanıklık ve suistimal ihtimallerini öngörerek parti içi demokrasiyi işletecek hükümleri tüzüklerine derç ettikleri görülmektedir. Örneğin İYİ Parti Tüzüğü'nün "*Olağan ve Olağanüstü Kurultay*" matlablı 37. maddesinin "*Seçimli olağanüstü kurultay, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulunun gerek görmesi halinde veya kurultay delegelerinin, en az üçte birinin noterden onaylı yazılı istemleri üzerine altmış gün içerisinde yapılır. Yetkili organların altmış gün içerisinde kurultayı toplanmaması durumunda, istemde bulunanların noter onaylı talep-*

⁶ Güler, *Siyasi Parti Kongrelerinde Gerçekleşen Seçimlerin Seçim Yargısı Tarafından Denetimi*, op. cit., s. 140. YSK, 25.04.2008, 2008/163, YSK, 28.06.2016, 2016/301; YSK, 22.01.2014, 2014/112.

⁷ Güler, *Siyasi Parti Kongrelerinde Gerçekleşen Seçimlerin Seçim Yargısı Tarafından Denetimi*, op. cit., s. 138-139. YSK, 13.10.2004, 2004/2625; YSK, 17.06.2006, 2006/239; YSK, 02.10.2010, 2010/1058; YSK, 21.12.2010, 2010/1097; YSK, 17.03.2012, 2012/112; YSK, 15.03.2008, 2008/127; YSK, 20.09.2008, 2008/241; YSK, 17.10.2019, 2019/5279; YSK, 13.02.2008. YSK'nın tutumunda ayrıldığı istisnai bir karar için bkz. YSK, 09.10.2010, 2010/950.

lerinde belirledikleri üç asıl ve iki yedekten oluşan çağrı heyeti tarafından olağanüstü kurultay toplanır.” hükmü, YSK’nın olağanüstü kongre toplanması bakımından parti iç hukukunu önceleyen içtihatlarıyla hukuki ve siyasi tıkanıklığın oluşmasını önleyecektir.⁸

4. PARTİ İÇİ MUHALEFET AÇISINDAN DİĞER BİR HUKUKİ SEÇENEK OLARAK İHTAR

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’nun 14. maddesine göre beşte bir büyük kongre delegesinin olağanüstü kongre toplanmasına yönelik talebi karşısında genel başkanının zımnî ret yönlü hareketsizliği üzerine parti içi muhalefetin başvurabileceği diğer bir hukuki argüman ise “İHTAR” seçeneğidir.⁹ 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’nun 104. maddesinde “*Bir siyasi partinin bu Kanununun 101 inci maddesi dışında kalan emredici hükümleriyle diğer kanunların siyasi partilerle ilgili emredici hükümlerine aykırılık halinde bulunması sebebiyle o parti aleyhine Anayasa Mahkemesine, Cumhuriyet Başsavcılığınca re`sen yazı ile başvurulur. Anayasa Mahkemesi, söz konusu hükümlere aykırılık görürse bu aykırılığın giderilmesi için ilgili siyasî parti hakkında ihtar kararı verir*” hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’na aykırılık teşkil edecek bu hukuki durum ile ilgili olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından Anayasa Mahkemesine ihtar talebinde bulunması istenebilir.

Anayasa Mahkemesinin yine CHP ile ilgili, yeter sayıda büyük kongre delegesinin talebine rağmen olağanüstü büyük kongre toplanmaması üzerine verdiği ihtar kararı emsal teşkil eden bir karar olarak zikredilebilir. Anayasa Mahkemesi; 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu’nun 14. maddesinin altıncı fıkrası gereğince büyük kongre delegelerinin beşte birinin talebi üye-

⁸ Güler, *Siyasi Parti Kongrelerinde Gerçekleşen Seçimlerin Seçim Yargısı Tarafından Denetimi*, op. cit., s. 65.

⁹ Fatih Güler, “Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununa Göre İhtar”, *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1, 2021, s.97-130.

rine olağanüstü kongresini yapmayan Cumhuriyet Halk Partisi'ne kararın tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde bu aykırılığı gidermesi için 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesi gereğince İHTARDA BULUNULMASINA 25 Temmuz 2005 tarihinde karar vermiştir.¹⁰

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesine göre büyük kongre en erken iki yıl, en geç üç yıl içerisinde toplanmak zorundadır. CHP'nin 37. büyük kongresi 25-26 Temmuz 2020 tarihinde yapılmıştır.¹¹ Normal şartlarda 2022 yılının temmuz ayında yapılması gereken CHP'nin 38. büyük kongresi 2022 yılı ocak ayında Parti Meclisinin aldığı kararla bir yıl ertelenmiştir.¹² Hukuki uyuşmazlığa konu olan CHP 38. büyük kongresi ise 4-5 Kasım 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Hukuki uyuşmazlığa konu bölge adliye mahkemesi kararıyla hukuken 4-5 Kasım 2023 öncesi döneme dönüldüğünden CHP açısından 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun siyasi partilerin büyük kongresi için öngörülen azami üç yıllık süre fazlasıyla aşılmıştır. Anayasa Mahkemesinin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin altıncı fıkrasında yer alan emredici hükümlere aykırı olarak, son büyük kongre tarihinden itibaren üç yıl içerisinde yapması gereken büyük kongresini öngörülen yasal sürede yapmayan ve uyarılmasına rağmen bu durumu düzeltmeyen Genç Parti'ye İHTARDA BULUNULMASINA 18 Haziran 2013 tarihinde karar verdiği¹³ göz önüne alındığında olağanüstü kongre toplanmasına yönelik

¹⁰ Anayasa Mahkemesi, 25 Temmuz 2005 Tarih ve E.2004/2 (Siyasi Parti İhtar), K.2005/4 Sayılı Cumhuriyet Halk Partisi Kararı.

¹¹ Cumhuriyet Halk Partisi, "CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 37. Olağan Kurultay Teşekkür Konuşması", <https://chp.org.tr/haberler/chp-genel-kurultay-tesekkür-konusmasi> (Yayın Tarihi: 25 Temmuz 2020, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).

¹² Hürriyet, "Kurultay ertelendi! CHP seçime aynı kadroyla gidiyor", <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/kurultay-ertelendi-chp-secime-ayni-kadroyla-gidiyor-41983032> (Yayın Tarihi: 16 Ocak 2022, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).

¹³ Anayasa Mahkemesi, 18 Haziran 2013 Tarih ve E.2012/3 (Siyasi Parti İhtar), K.2013/3 Sayılı Genç Parti Kararı.

süreç beklenmeden de Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında Anayasa Mahkemesine ihtar talebinde bulunması istenebilir.

Anayasa Mahkemesinin içtihat istikrarını göz önünde bulundurarak her iki durum için de CHP'ye ihtar kararı vermesi beklenebilir. Buna rağmen Anayasa Mahkemesinin 2009 yılında verdiği iptal kararının ardından,¹⁴ ihtar kararına uymayan bir siyasi parti için uygulanacak ikincil bir yaptırım kalmadığından verilecek muhtemel ihtar karar veya kararlarının uygulamaya etki edecek bir gücünün olmayacağı ifade edilebilir. Bilindiği üzere 1983-2003 yılları arasında ihtar kararına uymayan siyasi partiler aleyhinde kapatma kararı verilirken, 2003 yılında yapılan değişiklikle ihtar kararına uymayan siyasi partiler aleyhinde devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verilebilmekteyken Anayasa Mahkemesi 2009 yılında bu yaptırımın devlet yardımı almayan siyasi partiler açısından infaz kabiliyetinin olmadığı gerekçesiyle iptal kararı vermiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER: TAM ZAMANLI VE MÜNHASIR GÖREVLİ BİR YÜKSEK MAHKEME OLARAK YÜKSEK SEÇİM MAHKEMESİ MODELİ

15 Eylül 2025 tarihinde www.anayasa.gen.tr/guler.pdf adresinde yayımlanmış olduğum “*Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündürdükleri Yüksek Seçim Kurulunun 05/09/2025 Tarih ve 2025/302 Sayılı Kararı Üzerine Gözlemler*” başlıklı makalenin sonuç ve öneriler bölümünde de ifade edildiği üzere bu tür sorunların en temel iki çözümü; tam zamanlı, siyasi partiler hukuku (siyasi partilerin kapatılması, siyasi partilerin mali denetimi, siyasi partilerin sicilin tutulması, siyasi partilere ihtar verilmesi, siyasi partilerin dağılmış sayılması, siyasi parti isim, amblem ve rumuzlarının sicilden terkin talepleri, siyasi parti kongreleri ile ilgili her türlü hukuki uyuşmazlık vd.) ve seçim hukuku alanında mün-

---

¹⁴ Anayasa Mahkemesi, 11 Haziran 2009 Tarih ve E.2008/5, K.2009/81 Sayılı Kararı.

hasır görevli bir yüksek mahkeme olarak Yüksek Seçim Mahkemesi ve kazuistik bir siyasi partiler ve seçim hukukudur. Kazuistik siyasi partiler hukukunun siyasi partilerin işleyişleri konusunda birtakım sakıncaları söz konusu olsa da hukuki boşluklarla dolu bir siyasi partiler hukukunun ağır dozlu sakıncalarının yeni versiyonlarını hukuk ve siyasal sistemimiz sürekli tecrübe etmektedir. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 21. maddesi siyasi partilerin kongrelerine ilişkin hususları son derece sınırlı biçimde düzenlemekte; Türk doktrini ve siyasetinde bu alanın ayrıntılı düzenlenmesinin demokratik değerlere aykırı olduğu düşüncesiyle çerçeve düzenlemeler tercih edilse de, bunun büyük bir yanılsama olduğu, zira Türk hukuk sisteminin bir Anglo-Sakson hukuk sistemi değil, içtihatla yürümeyen ve yürüyemeyen bir Kara Avrupası hukuk sistemi olduğu açıktır.¹⁵ Bunların önüne geçilmesi açısından kümülatif bir siyasi partiler hukuku revizyonu gerekli olsa da kısa vadeli bir çözüm olarak 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve 4721 sayılı Medeni Kanun ile hukuki bağının koparılması amacıyla 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 121. maddesinin ilga edilmesi düşünülebilir. Tam zamanlı ve münhasır görevli ihtisaslaşmış Yüksek Seçim Mahkemesi ise seçim hukuku ve siyasi partiler hukukunun tüm paydaşlar açısından öngörülebilir şekilde gelişmesi noktasında lokomotif olacaktır. CHP özelinde kısa vadede olağanüstü kurultay toplanması mevcut müstakar YSK içtihatları bağlamında yakın bir ihtimal olarak görülmemektedir. CHP Tüzüğü'nün olağanüstü kongrenin toplanması noktasında genel başkanı temel ve nihai karar verici pozisyona konumlaması parti içi muhalefetin işlemlerini ciddi ölçüde zora sokan bir unsur olmuştur. Hukuki anlamda kesin ve doğrudan bir sonuç doğurmaya elverişli olmayan "ih-tar" seçeneği, mevcut koşullar altında parti içi muhalefet bakımından başvurulabilecek en makul alternatif olarak görünmektedir.

---

¹⁵ Fatih Güler, "Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündürdükleri", www.anayasa.gen.tr/guler.pdf (Yayın Tarihi: 15 Eylül 2025).

KAYNAKÇA

- Anayasa Mahkemesi, 25 Temmuz 2005 Tarih ve E.2004/2 (Siyasi Parti İhtar), K.2005/4 Sayılı Cumhuriyet Halk Partisi Kararı.
- Anayasa Mahkemesi, 18 Haziran 2013 Tarih ve E.2012/3 (Siyasi Parti İhtar), K.2013/3 Sayılı Genç Parti Kararı.
- Anayasa Mahkemesi, 11 Haziran 2009 Tarih ve E.2008/5, K.2009/81 Sayılı Kararı.
- BBC Türkçe, "CHP'de kurultay olasılıkları: Kılıçdaroğlu 'olağanüstü durum' kartını kullanabilir", <https://www.bbc.com/turkce/articles/cqlppx53775o> (Yayın Tarihi: 26 Mayıs 2026, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).
- Cumhuriyet "CHP'ye 'Mutlak Butlan' Kararını Eleştirdiği Paylaşımını Sil-di", <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/mhp-li-feti-yildiz-chp-ye-mutlak-butlan-kararini-elestirdigi-paylasimini-sildi-2506887> (Yayın Tarihi: 25 Mayıs 2026, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).
- Cumhuriyet Halk Partisi, "CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 37. Olağan Kurultay Teşekkür Konuşması", <https://chp.org.tr/haberler/chp-genel-baskani-kemal-kilicdaroglunun-37-olagan-kurultay-tesekkurlonusmasi> (Yayın Tarihi: 25 Temmuz 2020, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).
- Güler, Fatih, "Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununa Göre İhtar", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1, 2021, s.97-130.
- Güler, Fatih, "Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündürdükleri", www.anayasa.gen.tr/guler.pdf (Yayın Tarihi: 15 Eylül 2025, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).
- Güler, Fatih, *Siyasi Parti Kongrelerinde Gerçekleşen Seçimlerin Seçim Yargısı Tarafından Denetimi*, Ankara, Adalet Yayınevi, 2023.
- Hürriyet, "Kurultay ertelendi! CHP seçime aynı kadroyla gidiyor", <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/kurultay-ertelendi-chp-secime-ayni-kadroyla-gidiyor-41983032> (Yayın Tarihi: 16 Ocak 2022, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2026).
- İyimaya, Ahmet, "Siyasal Parti Kongrelerinin Yargısal Denetimi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Cilt 64, 2006, s. 189-250.
- Şirin, Tolga, *İstanbul 45. Asliye Hukuk Mahkemesine Sunulan CHP İstanbul İl Kongresi Davası Hakkında Bilimsel Mütalaa*, 1 Ekim 2025.

BU MAKALEYE AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ATIF YAPILMASI ÖNERİLİR:

Fatih Güler, "Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündürdükleri (II)", www.anayasa.gen.tr/guler-2.pdf (Yayın Tarihi: 29 Mayıs 2026).

YAZARIN SEÇİM HUKUKU VE SİYASİ PARTİLER HUKUKU İLE İLGİLİ DİĞER MAKALE VE KİTAPLARINDAN SEÇMELER

Bazılarının tam metinlerine https://www.researchgate.net/profile/Fatih-Gueler-6?ev=hdr_xprf den ulaşılabilir.

- Güler, Fatih, *Seçimlerin Yönetim ve Denetiminde Görev Alan Kurumların Yapısal ve İşlevsel Sorunlarını Giderici Çözümler*, Bursa, Ekin Yayınevi, 2021.
- Güler, Fatih, *Siyasi Parti Kongrelerinde Gerçekleşen Seçimlerin Seçim Yargısı Tarafından Denetimi*, Ankara, Adalet, 2023.
- Güler, Fatih, "Tehlikeli Salgın Hastalıklar Sebebiyle Seçimlerin Ertenilmesi", *Anayasa Yargısı*, Cilt 40, Sayı 1, 2023, s.197-235.
- Güler, Fatih, "Adli İstatistikler Işığında Seçim Hukuku ve Siyasi Partiler Hukukunda Reform Gerekliliği", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 13, Sayı 1, 2026 (Yayın Aşamasında).
- Güler, Fatih, "Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununa Göre İhtar", *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1, 2021, s.97-130.
- Güler, Fatih, "1924 Anayasası Öncesi Dönem Siyasi Parti Tüzükleri", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 32 (Dicle Üniversitesi'nin 50. Yılına Özel 50 Makale), 2023, s.1-15.
- Güler, Fatih, "Siyasi Partiler Hukuku ile İlgili Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi", *Selçuk Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu Dergisi*, Cilt 4, Sayı 2, 2021, s.137-165.
- Güler, Fatih, "Turkey's Referendum Experience", *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, 2023, s.127-140.
- Güler, Fatih, "3 Kasım 2020 Tarihinde Gerçekleşen Amerika Birleşik Devletleri Başkanlık Seçiminin Ardından Yaşanan Tartışmalar Işığında Mektupla Oy Verme ve Elektronik Oy Verme Usulleri", *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, 2021, s.212-218.
- Güler, Fatih, "Büyükşehir Belediye Meclisi Üyeliği Seçim Sisteminin Sebep Olduğu Sorunlar", *Akademik İzdüşüm Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1, 2023, s.155-184.
- Güler, Fatih (Ed.), *Siyasi Partiler Hukuku Ansiklopedisi*, Ankara, Nobel Yayınevi, 2023.
- Güler, Fatih (Ed.), *Türkiye'de Yerel Seçimler*, Ankara, Nobel Yayınevi, 2023.
- Güler, Fatih, "2019 İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Yenileme Seçimi", in Güler, Fatih (Ed.), *Türkiye'de Yerel Seçimler*, Ankara, Nobel Yayınevi, 2023, s.426-441.

- Güler, Fatih, "Siyasi Partiler Hukukuna Özgü Suç ve Cezaların Teorik ve Pratik Sonuçları ile İlgili Eleştirel Yaklaşım", in *Akdeniz Zirvesi 4. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi*, Girne, Kıbrıs (KKTC), 2021, s.273-279.
- Güler, Fatih, "Davaya Bakmakta Olan Mahkeme Sıfatıyla Anayasa Mahkemesinin Siyasi Partiler Hukukuna Etkisi", in *Atlas 8th International Social Sciences Congress*, Ankara, Türkiye, 2021, s.247-252.
- Güler, Fatih, "İl Seçim Kurulu Üyelerinin Yüksek Seçim Kurulu Tarafından Atanmasını Öngören Taslak Üzerine Bir Değerlendirme", in *ISPEC 6th International Conference On Social Sciences & Humanities*, Siirt, Türkiye, 2021, s.280-285.
- Güler, Fatih, "Siyasi Parti Kongrelerine İlişkin Davalarda Olumlu Görev Uyuşmazlığı İhtimaline İlişkin Bir İnceleme", in *Munzur 9. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi*, Tunceli, Türkiye, 2025, s.175-182.
- Güler, Fatih, "İllegal Hayatlar Filmi Perspektifinden Siyasi Partiler Hukuku", in *Balkan 9th International Conference On Social Sciences*, Edirne, Türkiye, 2023, s.1008-1014.
- Güler, Fatih, "Seçim ve Siyasi Partiler Hukukunda Görev Sorunu: CHP Davalarının Düşündürdükleri", www.anayasa.gen.tr/guler.pdf (Yayın Tarihi: 15 Eylül 2025).

(c) Fatih Güler, 2026.

Bu Sayfa: www.anayasa.gen.tr/guler-2.pdf

Yayın Tarihi: 29 Mayıs 2026

Ana Sayfa: www.anayasa.gen.tr

Editör: Kemal Gözler

Editörün Adresi: kgozler1@hotmail.com